

1/2

SADDHARMA

SADDHARMA

uitgave van de **STICHTING NEDERLANDS BUDDHISTISCH CENTRUM :**

een zakelijke en onafhankelijke organisatie,
die zich ten doel stelt „de studie van de beginselen
van het buddhisme in al zijn schakeringen te bevorderen
en de praktische toepassing van die beginselen
aan te moedigen”.

Donateurs van de Stichting ontvangen SADDHARMA gratis
(de donatie bedraagt minimaal f 15,— per jaar)

Losse nummers f 1,25

Secretariaat : ~~Cornelis Jolstraat 111, Den Haag (Holland)~~

KLAPROOSSTRAAT 28, ZWIJNDRECHT

STICHTING NEDERLANDS BUDDHISTISCH CENTRUM

Het Dagelijks Bestuur van de Stichting N.B.C. heeft het voornemen in het voorjaar van 1969 een kennismakings-weekend te organiseren voor haar donateurs, die zich eventueel van een introductie mogen laten vergezellen (echtgeno(o)t(e), verloofde).

De bedoeling is in een rustige gelegenheid ergens in het centrum van het land van zaterdagmiddag 17.00 uur tot zondagmiddag 14.00 uur bijeen te zijn.

Het weekend zal een informeel karakter hebben met slechts het oogmerk om door persoonlijke gesprekken te komen tot een betere wederzijdse informatie en kennismaking.

De voorbereiding is in handen van mevrouw drs.C.Tj.Zelvelder-van der Laan, Henri Dunantlaan 23 te Delft. Mochten er onder de donateurs zijn die misschien een waardevolle suggestie kunnen doen voor het slagen van een dergelijk weekend, dan zal mevrouw Zelvelder daarvan gaarne kennis nemen.

In het januarinumnummer van SADDHARMA hoopt het bestuur nadere mededelingen te kunnen doen.

Indien u in principe voelt voor deelneming aan dit weekend, dan zal uw voorlopige opgave in verband met de grootte van de te reserveren accommodatie reeds nu bijzonder op prijs gesteld worden.

Een briefkaartje aan het adres van mevrouw Zelvelder, Henri Dunantlaan 23 te Delft is voldoende.

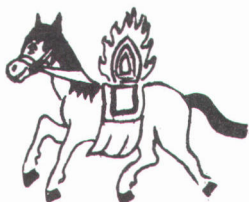

In verband met haar zeer drukke werkzaamheden en vele particuliere activiteiten, o.m. ten behoeve van twee hier te lande verblijvende tibetaanse lama's, heeft mejuffrouw J.J.C. Perk zich genoodzaakt gezien haar functie als secretaresse van de Stichting Nederlands Buddhistisch Centrum neer te leggen.

De heer J. Kenniphaas, lid van het algemeen bestuur en fungerend tweede secretaris van de stichting n.b.c. heeft met ingang van 1 oktober j.l. het gehele secretariaat voor zijn rekening genomen. Het bestuur hoopt spoedig in de vacature van een tweede secretaris te kunnen voorzien.

Alle correspondentie bestemd voor de stichting n.b.c. dient voortaan gericht te worden aan het adres van de eerste secretaris de heer J. Kenniphaas, Klaproosstraat 28 te Zwijndrecht, tel. 01850- 25198.

In Darjeeling (India) verschijnt sinds het begin van dit jaar een nieuw maandblad getiteld TIBETAN REVIEW. Het bevat mededelingen, commentaren en berichten over Tibet en de tibetanen. Daar het niet gemakkelijk is betrouwbare berichten uit Tibet te krijgen, zal dit tijdschrift ongetwijfeld voor allen die geïnteresseerd zijn in het tibetaanse volk van bijzondere betekenis zijn.

In de aankondiging lezen we onder meer:

"Naast regelmatige berichten en enquêtes over de huidige situatie in Tibet zal de TIBETAN REVIEW ook mededelingen doen over de 85.000 tibetanen die nu in India, Nepal, Bhutan en Sikkhim leven, en over hun pogingen zich economisch, cultureel en sociaal in hun nieuwe vaderland te herstellen.

De TIBETAN REVIEW zal eveneens proberen haar lezers in de culturele nalatenschap van het tibetaanse volk te introduceren."

Abonnementen kunnen rechtstreeks worden opgegeven aan:

The Editor of TIBETAN REVIEW,

D a r j e e l i n g 1 (West-Bengal)

INDIA

Abonnementsprijs: surface-mail ca f 4,-

air-mail ca f 10,- per jaar.

Dit bericht is overgenomen uit Der Kreis - Informationsblatt des Ordens
Ārya Maitreya Maṇḍala.

MEDITATIE

Meditatie is van uitzonderlijke betekenis in het buddhisme. Door meditatie werd Gautama Śākyamuni tot Buddha en men kan dan ook met reden de meditatatie de hoeksteen van het buddhisme noemen. Zoals het gebed het hart is van godsdiensten als de islam en het christendom, zo is meditatie het hart van de religieuze praxis in het buddhisme, het fundament waarop de gehele buddhistische heilsleer is opgebouwd.

Eén van de belangrijkste oefeningen is het mediteren in zittende houding naar het voorbeeld van Śākyamuni, die zeven weken onder de bodhi-boom zat alvorens hij het verlossende inzicht, de innerlijke verlichting (bodhi) bereikte.

Deze fundamentele vorm van meditatie is op velerlei wijze beschreven. Een zeer heldere instructie geeft bijvoorbeeld de beroemde Zenmeester Dōgen in zijn FUKANZAZEN-GI (zie noot).

1200-1253 Sōtō-shū
In de opvatting van Dōgen Zenji staat primair de fundamentele ervaring van de volkomen eenheid van lichaam en geest, die volgens hem tot uitdrukking komt in zazen, de houding die als het ware de materiele basis is waarop de verlichting zich kan manifesteren. Hij zag in deze vorm van meditatie de verwerkelijking en vervulling van het gehele buddhisme.

Voor het beoefenen van meditatie is een rustige plaats noodzakelijk, terwijl men tevens redelijk uitgerust en gevoed moet zijn, zodat een zeker gevoel van lichamelijk welzijn ('bodily comfort') verzekerd is. Mediteren is in het buddhisme immers geen rigoureuze askese, zoals ten onrechte nog weleens gedacht wordt. De kleding moet soepel en gemakkelijk zitten, maar beslist niet slordig, want men behoort ook uiterlijk op waardige wijze te mediteren.

Er zijn verschillende voor meditatie geschikte āsana's (houdingen); zeer gebruikelijk en reeds van vóór-buddhistische culturen bekend (o.a. in het oude Egypte!) is de houding met volledig gekruiste benen, de zogenaamde padmāsana of lotushouding.

De procedure voor de padmāsana is als volgt.

Zittend op een stevig en dik kussen wordt de rechtervoet zo hoog mogelijk op het linker dijbeen geplaatst en vervolgens de linkervoet op het rechter dijbeen. (Bij een vereenvoudigde vorm wordt alleen de linkervoet op het rechter dijbeen gelegd, nadat eerst de hiel van de rechtervoet zo dicht mogelijk tegen het schaambeek is geplaatst). Waarschijnlijk is deze āsana in het begin voor sommigen een weinig ongemakkelijk, maar na enige oefening is hij ongetwijfeld ook voor een westerling goed uitvoerbaar.

Het lichaamsgewicht rust stevig op de driehoek gevormd door de knieën en de stuit. Het evenwicht is verlegd op de benen en zodoende is het zwaartepunt van het lichaam zo dicht mogelijk bij de grond gebracht om de meest stabiele positie te verkrijgen. De handen liggen rustig ontspannen op de naar bovengekeerde voetzolen (de linkerhand ligt in de rechterhandpalm; de beide duimen tegenelkaar).

Voor het juiste evenwicht wordt het lichaam nu heel rustig enkele keren bewogen van links naar rechts en van voren naar achteren; oren en schouders vormen één lijn, evenals neuspunt en navel (kin iets aange trokken). De schouders worden losgelaten, zodat elke verkramptheid verdwijnt; de hals-wervelkolom wordt gestrekt, zodat het bovenlichaam zonder inspanning rechtop gehouden kan worden (het hoofd soepel in de zwaartelij n van de romp).

De ademhaling moet nu rustig en gelijkmatig worden; er mogen echter beslist geen kunstmatig geforceerde ademtechnieken toegepast worden.

Denk nu niet meer aan goed of kwaad; oordeel noch ten goede noch ten kwade. Indien een wens bij u opkomt, geef u er dan rekenschap van om hem vervolgens te laten gaan. Volg de stroom van uw gedachten, uw wil en bewustzijn; maak een einde aan alle verlangens, aan alle begrippen en opvattingen, en peinservoor al niet over hoe een Buddha te worden.

Aan deze vorm van meditatie hechtte Dōgen Zenji de allergrootste waarde, omdat volgens hem werkelijke verlichting (satori) slechts resulteert uit een juiste houding.

Aant.:

DŌGEN ZENJI (1200-1253), stichter van de Sōtō-shū, is wel de meest prominente figuur van het japanse Zen-buddhisme. Hij was een religieuze persoonlijkheid van uitzonderlijke allure, die aan het buddhisme in Japan een geheel nieuw perspectief gaf. Het belangrijkste werk van Dōgen is het Shōbōgenzō, lett. "de schatkamer van het oog van de Ware Leer".

Dogens's FUKAN ZAZEN-GI werd in het duits vertaald door Heinrich Dumoulin in: Monumenta Nipponica, 1958, XIV, pp 429-436 "Allgemeine Lehren zur Förderung des Zazen von Zen-Meister Dōgen".

AŚOKA

In het midden van de derde eeuw vóór christus regeerde in het toenmalige India keizer Aśoka, een heerser uit de beroemde Maurya-dynastie en één der grootste vorsten uit de geschiedenis.

Na de bloedige overwinning in 261 van Kalinga, een staat aan de Oostkust, werd Aśoka overtuigd pacifist en tot het buddhisme bekeerd heeft hij gedurende de rest van zijn regering ongelooflijk veel gedaan voor de bevestiging en verspreiding van de Buddha Dharma tot ver buiten zijn eigen rijk, dat vrijwel het gehele voorindisch subcontinent omvatte.

Aśoka onderhield goede politieke betrekkingen met de diadochen, de heersers van de na de dood van Alexander de Grote (356-323) ontstane rijken Egypte, Syrië en Macedonië en hij zond naar hun hoven religieuze gezanten.

Aśoka heeft echter vooral grote bekendheid gekregen door zijn beroemde rotsinscripties en zuiledicten, die niet alleen getuigen van zijn vrome toewijding aan de zaak van het buddhisme, maar ook als historische en archaeologische monumenten van uitzonderlijk grote wetenschappelijke betekenis zijn.

Zo heeft men bijvoorbeeld in december 1896 bij archaeologische opgravingen in de ruïnen van Kapilāvastu een stambha (d.i. een monolith) met grote inscriptie gevonden, die Aśoka in het 20ste jaar van zijn regering had doen oprichten op de plaats waar Buddha Sākyamuni werd geboren; volgens de traditie was dit in het park Lumbinī (tegenwoordig Rummindēi).

De regeringsperiode van Aśoka is de bloeitijd van het buddhisme in India geweest. In 253(?) werd te Pāṭaliputra het derde buddhistische concilie bijeengeroepen (het eerste concilie werd gehouden te Rājagṛha in 483, direct na het parinirvāṇa van de Buddha; het tweede te Vaiśālī in 383 v. chr.).

Tijdens de regering van de singhalese koning Devānampiya Tissa (247 - 207) zond Aśoka een missie naar Laṅkā (=Ceylon) onder leiding van zijn zoon Mahendra (pāli Mahinda); later ging ook zijn dochter Saṅghamitrā (pāli Saṅghamittā) als apostel van het buddhisme naar Ceylon. Met toestemming van Aśoka werd door Saṅghamitrā een twijgje van de oorspronkelijke bodhi-boom te Gayā in India naar Ceylon gebracht en daar in aanwezigheid van haar broer Mahendra door koning Devānampiya Tissa geplant in de Mahāmeghavana ('het park van de grote regenwolk') te Anurādhapura, de toenmalige hoofdstad van Ceylon. (Zie tekening van Saṅghamitrā met het twijgje van de bodhi-boom op blz. 24; deze tekening is geïnspireerd door het gelijknamige kunstwerk van de indische kunstenaar Nandlal Bose)

Anurādhapura, de eerste hoofdstad van betekenis die in de singhalese pāli-kronieken Mahāvamsa en Dīpavamsa wordt genoemd, neemt een buitengewoon belangrijke plaats in in de geschiedenis van het buddhisme. Zij was bijvoorbeeld de plaats van de Mahāvihāra, het "klooster" (vihāra) dat zo een grote invloed uitoefend heeft op de geschiedenis en ontwikkeling van het theravāda-buddhisme.

Tot in de tiende eeuw A.D., toen het om politieke redenen zijn positie als hoofdstad moest prijsgeven, was Anurādhapura het erkende centrum van godsdienstige studie. Gedurende een periode van 1300 jaar werden geleerden, die onderricht zochten in de leerstellingen van de theravādins, van heinde en ver aangetrokken naar Anurādhapura.

Anurādhapura is echter vooral beroemd om zijn vele monumenten van de vroegste buddhistische kunst. De stad bevat de meest uitgebreide overblijfselen van buddhistische kunstwerken in het oude Ceylon. De drie geweldige thūpas (skr. stūpa), grote vijvers, massieve geheel vrijstaande, stenen Buddha-rūpas, kloostergebouwen enz. zijn enkele voorbeelden van het artistiek kunnen van een voorbijgeëerde generatie, die niet nalaten de bewondering te oogsten van de duizenden pelgrims die deze ruïne-stad nog steeds bezoeken.

De prachtige, witte Mahā Thūpa, de grootste van de drie thūpas, werd gebouwd in de tweede eeuw v. chr. In het midden van de 12e eeuw werd deze thūpa door de beroemde singhalese koning Parākramabāhu I (1153 - 1186) geheel gerestaureerd.

Anarādhapura kan beschouwd worden als een 'bewaarplaats' van de oudste, de zuiverste en beste specimen van kunst en architectuur van de singhalese buddhisten.

Litteratuur:

(1961)

Malalasekera, G.P., ed. Encyclopaedia of Buddhism, sub voc.

The Edicts of Aśoka, edited and translated by N.A. Nikam and Richard Mc Keon. Chicago (1959).

Vincent A. Smith, Aśoka, the Buddhist Emperor of India. Oxford (1901)

Het Leeuwenkapiteel van A ś o k a

Dit kapiteel, dat oorspronkelijk een zuil met inscriptie bekroonde, is opgedolven te Sārnāth en is nu het nationale wapen van India met de spreuk

s a t y a m e v a j a y a t e

(de waarheid overwint).

AHIMSĀ

"Zoals ik, zo zijn ook de andere wezens;
zoals de andere wezens zijn, zo ben ik;
zichzelf in anderen herkenkend,
zal de wijze niet doden, noch tot doden
aanleiding geven".

De primaire gedragsregel van het zogenaamde p a ṇ -
c a - ś ī l a , de vijfvoudige morele code die voor
alle buddhisten geldt, is het universele gebod van
a h i ṃ s ā : niet doden of laten doden, maar eerbied
te hebben voor alle wezens: mens en dier en plant.

Het zich onthouden van de vernietiging van alle leven
is typerend voor de indische godsdiensten (hinduïsme,
jainisme) en neemt vooral ook in de buddhistische
ethiek een heel belangrijke plaats in. Nergens komen
de buddhistische basisdeugden liefde (skr. maitrī;
pāli: mettā) en medelijden (skr. kārūṇa) sterker tot
uitdrukking dan in het eerste gebod van het pañca-
śīla.

De bekende buddhistische spreuk: "mogen alle wezens
gelukkig zijn!" is meer dan een vrome bede. Het is een
dagelijkse intentie, een voortdurende gezindheid,
waarnaar gestreefd wordt in gedachten, woorden en
daden. Het gebod van ahimsā kan vrijwel zonder enige
krampachtigheid in het dagelijkse leven verwerkelijkt
worden. Het niet-doden is namelijk geen onvoorwaarde-
lijk gebod, geen categorische imperatief. Het kern-
probleem is het doden te vermijden, waar dat maar
enigszins mogelijk is. Wij doden immers onbewust of
soms zelfs bewust ander leven, maar doen dat dan -
hopelijk! - met een medelijdend hart. Waar echter
geen noodzaak is om te doden, laten wij daar dankbaar
zijn met alle levende wezens te mogen leven.

De goede daad, is die daad die natuurlijkerwijze, als
het ware vanzelf, voortvloeit uit de juiste gezind-
heid van waarachtige liefde, dat is goedheid, mede-
lijden en mede-vreugde. Wie zo handelt vindt zonder
moeite - en ook zonder wroeging of schuldbesef - de

rechte levenshouding in gedachten, woorden en daden. De uiterlijke gedragswijze heeft echter alleen waarde, als zij de vanzelfsprekende manifestatie en expressie is van een innerlijk, zelfverworven standpunt.

Uiteraard is op dit punt ook in het buddhisme sprake van discrepantie tussen de mogelijkheden van het ideaal en zijn werkelijke resultaten in de praktijk van het dagelijkse leven. Maar dat neemt niet weg, dat het buddhisme over de gehele linie in de nu meer dan vijftientig eeuwen van zijn geschiedenis met recht gekwalificeerd kan worden als een religie van vrede en welwillendheid.

Het algeheel accepteren van de ahimsā-gedachte als een leidraad in het leven zou een onvoorstelbare vooruitgang in de humanitaire gezindheid voor de mensheid betekenen.

De bekende engelse filosoof en geleerde Bertrand Russell heeft eens beweerd, dat de godsdienst verhindert dat wij de fundamentele oorzaken tot oorlog uit de weg ruimen. Hoewel Russell in zijn veroordeling van de godsdienst in het algemeen de grote godsdiensten op één lijn stelt, zou hij - althans op dit punt - voor het buddhisme een uitzondering hebben behoren te maken. De buddhistische ethiek is namelijk - in tegenstelling met bijv. de christelijke - niet theologische gefundeerd (één van de gewraakte oorzaken), maar is universeel-sociaal. Zuiver menselijke deugden, sociale deugden dus, zijn primair in het buddhisme. En aangezien de buddhistische zedenleer niet gebaseerd is op een dogmatisch systeem of godsdienstige voorschriften, heeft zij ook geen metafysische rechtvaardiging nodig voor haar zedelijke oordelen.

Het feit dat het buddhisme - en juist door dit primaire gebod van ahimsā - een zo heilzaam effect op zijn aanhangers heeft (de geschiedenis toont dit overduidelijk aan) is weliswaar geen bewijs voor de waarheid van het buddhisme, maar toch wel een positieve factor ten gunste ervan.

"Het goede doen; het kwade nalaten; beide met een zuivere intentie", dat is eigenlijk de slotsom en quintessence van de gehele buddhistische ethiek,

बुद्धं सरणं गच्छामि

B u d d h a ṃ s a r a ṇ a ṃ g a c c h ā m i

- ik neem mijn 'toevlucht' tot de Buddha . . . . .

Buddhaṃ saraṇaṃ gacchāmi - ik neem mijn 'toevlucht'
tot de Buddha

Dhammaṃ saraṇaṃ gacchāmi - ik neem mijn 'toevlucht'
tot de Dharma

Sanghaṃ saraṇaṃ gacchāmi - ik neem mijn 'toevlucht'
tot de Saṅgha

Dutiyam pi Buddhaṃ saraṇaṃ gacchāmi ten tweede male..

Dhammaṃ saraṇaṃ gacchāmi

Sanghaṃ saraṇaṃ gacchāmi

Tatīyam pi Buddhaṃ saraṇaṃ gacchāmi ten derde male...

Dhammaṃ saraṇaṃ gacchāmi

Sanghaṃ saraṇaṃ gacchāmi

Het t r i - ś a r a ṇ a - g a m a n a - de drievoudige toevluchtsformule, zoals hier in het pāli is weergegeven - is niet alleen de verwoording van een persoonlijk besluit en religieuze opgave, maar tevens de belangrijkste daad van verering (pūjākāra) in alle buddhistische scholen.

De hieronder volgende text, die een grote populariteit geniet in China en Japan, wordt toegeschreven aan de derde Zen-patriarch Seng-ts'an (+ 600 n. Chr). Het is echter een uiteenzetting van de mahāyāna-leer in het algemeen, en niet typisch een Zen-text.

De vertaling is gebaseerd op "Buddhist Texts through the Ages", edited by Edward Conze, (1954).

VAN HET VERTROUWEN IN HET HART

(chin.: Hsin-hsin-ming)

(jap. : Shin jinmei)

Het volmaakte pād is slechts voor hen moeilijk, die steeds te kust en te keur willen gaan; heb geen voorliefde noch antipathie - alles zal dan klaar en duidelijk zijn. Maak het geringste onderscheid, en hemel en aarde zijn gescheiden; indien ge verlangt dat de waarheid u helder voor ogen staat, wees dan nooit ergens voor of tegen. De strijd tussen 'voor' en 'tegen' is de ergste ziekte van de geest; wanneer de diepe betekenis wordt misverstaan, is het vruchteloos na te denken over de rust. De Buddha-natuur is als de oneindige ruimte, klaar en zonder iets bepaald karakteristieks; zij kent geen 'te weinig' of 'te veel'; slechts omdat wij accepteren en verwerpen schijnt het ons toe niet zo te zijn.

Begeef u niet in verwickelingen alsof het werkelijke dingen zouden zijn, probeer niet pijn te verdrijven door te beweren dat zij niet werkelijk is; indien ge de zuiverheid in het Ene zoekt, zal de pijn eigener beweging verdwijnen.

Houd op met alle inspanning om rust te verkrijgen, en de rust zelf zal rusteloos worden; blijf bij een van beide uitersten lang stilstaan, en Eenheid is voor immer verloren.

Zij die de Eenheid niet kunnen bereiken zullen in beide gevallen hun doel missen: de realiteit verbanen betekent slechts dieper te zinken in het Werkelijke; trouw aan het Lege sluit in zich ontkenning van zijn leegheid.

Hoe meer ge erover spreekt, hoe meer ge erover denkt, des te verder gaat ge ervan vandaan; staak het spreken, staak het denken, en er is niets dat ge niet zult verstaan.

Keer terug tot de oorsprong en ge zult de betekenis vinden; achtervolg het licht, en ge zult zijn bron verliezen; richt uw blik naar binnen, en in een flits zult ge Ogenschijnlijke en het Lege overwinnen.

Al de verbijsterend snelle opeenvolgingen van het Ogenschijnlijke en van het lege zijn slechts het gevolg van verkeerde zienswijzen; er is geen enkele noodzaak de Waarheid te zoeken; slechts één ding is nodig: ophouden zienswijzen te hebben.

Neem geen van de twee standpunten (sc. bevestiging en ontkenning) in, onderzoek ze niet, achtervolg ze niet. Bij de geringste gedachte aan "het is" en "het is niet" ontstaat er verwarring en raakt de geest op dwaalwegen.

Ofschoon ook de twee (standpunten) slechts dankzij het Ene bestaan, hang toch niet aan het Ene; Alleen wanneer geen gedachte meer opkomt, zijn de dharmas volmaakt.

Geen blaam noch smet, geen dharmas; geen opkomen (sc. van gedachten), geen gedachte.

De dader vervluchtigt tezamen met de daad, de daad verdwijnt wanneer de dader is vernietigd.

De daad heeft geen zin afzonderlijk van de daad; de dader heeft geen functie afzonderlijk van de daad.

De uiteindelijke Waarheid betreffende de beide uitersten is dat zij één Leegte zijn.

In die éne Leegte zijn de twee niet meer te onderscheiden; elk bevat volledig in zichzelf de 'tienduizend vormen'. Slechts indien we aarzelen tussen fijn en grof, zijn we geneigd partij te kiezen.

In zijn wezen is het Pad al-omvattend; het is even onjuist het gemakkelijk te noemen als te zeggen dat het moeilijk.

Gedeeltelijke zienswijzen zijn weifelend en onzeker, nu eens in een draf vooraan, dan weer dralende in de achterhoede.

Mateloos aan het ene of het andere hangend vertrouwt het hart zijpaden, die het op een dwaalspoor brengen.

Laat de dingen hun eigen weg nemen; weet, dat het Wezen niet zal gaan noch vertoeven; laat uw eigen natuur zich vermengen met het Pad en vrij van zorgen zult ge daarop wandelen.

Gedachten, die gekluisterd zijn, keren zich af van de waarheid en gaan over in de dwaze gewoonte van voorliefde en afkeer.

Voorliefde en afkeer brengt afmatting van de geest; verdeeldheid heeft geen doel.

Indien ge verlangt de leer van het Ene te volgen, strijd dan niet tegen de wereld der zinnen. Slechts door de wereld der zinnen te accepteren kunt ge de juiste waarneming verkrijgen.

Zij die het meeste weten, doen het minst; dwaasheid bindt zich vast met haar eigen banden.

In de Dharma (d.i. de universele Wet) zijn geen afzonderlijke dharmas, slechts de dwaas is gebonden. Wat kan misleidendder zijn dan het gebruiken van de gedachte om gedachten te verzinnen?

Onwetendheid schept rust en onrust; wijsheid kent liefde noch haat. Alles wat behoort tot de beide uitersten berust op een verkeerde gevolgtrekking - een droombeeld, 'een bloem in de lucht'; waarom pogen het met de hand te grijpen?

'Het is' en 'het is niet', winst en verlies verdwijnen eens en voorgoed: indien de ogen zich in de slaap

niet sluiten, kunnen er geen slechte dromen zijn; indien de geest geen onderscheidt maakt, zijn alle dharma's één.

Laat het Ene met zijn mysterie te niet doen elk denken aan verwickelingen. Laat de gedachte van de dharma's als het AL-ENE u brengen tot het zo-zijn-in-zich-zelf. Op deze wijze wordt hun oorsprong vergeten en blijft er niets achter waardoor wij ze tegenover elkaar zouden kunnen stellen.

Beschouw het bewegende alsof het stilstond, en wat blijft er nog van beweging over?

Behandel het stilstaande als bewogen en het wordt ontdaan van hetgeen standvastig was.

Indien deze beide zo te niet zijn gedaan, wat wordt er dan van het Ene?

Aan het uiterste punt, waar bovenuit ge niet verder kunt gaan, komt ge waar geen regels, geen criteria zijn, waar het de gedachte mogelijk is onpartijdigheid te aanvaarden, waar het gevolg van handeling ten einde is, waar de twijfel is weggevaagd en het geloof geen belemmering heeft. Niets is achtergebleven, aan niets is meer herinnering; de ruimte is schitterend en zelf-verlichtend; geen activiteit van de geest doet zich hiër gelden.

De gedachte zonder meer kan ons zeker niet naar zulk een plaats brengen; evenmin kan het verstand of het gevoel het begrijpen.

Het is het 'Werkelijke-Zo', de transcendente sfeer, waar noch een 'hij', noch een 'ik' is te vinden.

Gebruik om dit gebied aan te duiden het begrip 'niet twee'; in het 'niet twee' zijn geen afzonderlijke dingen, en toch zijn alle dingen er in begrepen.

De wijzen van al de 'tien hemelstreken' hebben toegang tot deze Oorspronkelijke Waarheid; want het is niet iets wat uitbreiding heeft in tijd of ruimte; één ogenblik en een wereldtijdperk zijn in dit opzicht één en hetzelfde.

Of wij het zien of in gebreke blijven het te zien, het is altijd en overal gemanifesteerd.

Het bijzonder kleine is als het zeer grote, wanneer grenzen worden vergeten; het zeer grote is als het heel kleine, wanneer de uiterste lijnen ontbreken.

Het Zijnde is een aspect van het Niet-Zijnde; het Niet-Zijnde is een aspect van het Zijnde.
In een denken waar dit anders is vertoeft de geest op dwaalwegen.

Het Ene is niets anders dan het Al; het Al is niets anders dan het Ene. Basseer u hierop, en de rest zal vanzelf volgen; vertrouwen in het hart is het 'niet twee'; het 'niet twee' is vertrouwen in het hart.

Ik heb gesproken, maar tevergeefs; want wat kunnen woorden mededelen over dingen, die geen gisteren, morgen of vandaag hebben?

boekbespreking

"Inleiding tot het Zen-Boeddhisme", D.T. Suzuki, 2e
"Zen-Zin, Zen-onzin", Paul Reys. druk.

Kluwer, Deventer. Prijs 9.50 en 11.50.

Voor de boekjes over Zen in de Nederlandse taal, is Kluwer wel bij uitstek de uitgever. Naar mijn weten zijn slechts enkele werken over Zen elders uitgegeven (b.v. Watts' Zen-Boeddhisme bij de Haan, Zeist, van Loghum Slaterus, Arnhem.

Evenwel wil dit nog niet zeggen, dat alles wat bij Kluwer op dit gebied het licht heeft doen zien waardevol is.

Waarom zo vraag ik mij af, niet een vertaling op de markt gebracht van b.v. de "Zen teaching of Huang Po", van de "Sutra of Hui Neng", van het "Manual of Zen Buddhism" van Suzuki?

Bronnenmateriaal bij uitnemendheid en bovendien voor de westerse lezer vrij goed verteerbaar.

Over de Inleiding tot het Zen-Boeddhisme van Suzuki, zoals deze thans in de tweede druk verschenen is, valt betrekkelijk weinig te zeggen. Voor de beginner is dit boekje een vrij harde noot om te kraken, niet in de laatste plaats, omdat Suzuki aan de historische ontwikkeling van het Zen-Boeddhisme voorbij gaat. Gelukkig dat een eminent geleerde als Prof. C.G. Jung het voorwoord schreef. Een gemis blijf ik overigens vinden, dat hoegenaamd geen aandacht wordt geschonken aan Zazen, de Zen-meditatie.

Zen-zin en Zen onzin, is een vertaling van Paul Reys' "Zen flesch, Zen bones". Mooi uitgegeven, maar waarom zijn de houtsneden van Tomikichiro Tokuri, die Reys in zijn uitgave had opgenomen, vervangen door de klassieke ossen-prenten? De toelichting op pagina 126 is daardoor onjuist. Hier en daar een druk- of vertaalfoutje: pagina 45, "zij" i.p.v. zei, "voer het dan uit" in plaats van "breng het weg" (vgl. pagina 60 van Suzuki's Inleiding waar wel de juiste vertaling voorkomt)

Het boekje bevat om te beginnen honderd en een Zen verhaaltjes. Lectuur waaruit duidelijk blijkt, dat Zen te maken heeft met het dagelijks leven.

Vervolgens "The Gateless Gate" - de Mumon - kan, een koan verzameling. Een koan is, in de diepere zin van het woord, een "raadsel". Speciaal bij de Rinzai-school is ~~een~~ het een integrerend onderdeel van de discipline, dat de student met inzet van zijn hele persoon op een van dergelijke "raadsels" concentreert. Hij bemerkt dan, dat een logische oplossing van de koan even onmogelijk is, als het verstandelijk doorgronden van het "raadsel des levens".

De zin van de koan is namelijk, evenals deze zin des levens van a-rationele aard en daarom zal hij veeleer bij zijn intuïtie als bij zijn verstand te rade moeten gaan. In de ware betekenis van het woord, ontstaat er een geestelijke worsteling met de koan, welke door de Meester nauwgezet wordt gevolgd. Totdat na maanden of jaren de juiste oplossing wordt gevonden. Daarna wordt een nieuwe, een zwaardere koan opgegeven.

Reeds deze summiere toelichting moge duidelijk maken, waarom ik mij afvraag wat de westerse lezer met de Mumon-kan moet aanvangen.

Daarbij komt nog het volgende; het is mij opgevallen dat de vertaling van Reps hier en daar nogal eens afwijkt van de vertaling van R.H. Blyth (serie Zen and Zen Classics", deel vier, The Hokuseido Press, Tokyo) een schrijver die bovendien bij iedere koan een uitvoerig eigen commentaar geeft.

Enkele voorbeelden mogen dit illustreren.

Tozans' three pounds of flax.

Reps: A monk asked Tozan when he was weighing some
"What is Buddha?"

Tozan said: "This flax weighs three pounds."

Blyth: A monk asked Tozan; "What is the Buddha?"

He replied; "Three pounds of flax."

What is the Buddha?

Reps: A monk asked Ummon: "What is the Buddha?"

Ummon answered him: "Dried dung."

Blyth: A monk asked Ummon: "What is the Buddha?"

"It is a shit-wiping stick" replied Ummon.

Voor mijn gevoel is er een essentieel verschil tussen deze teksten. De vraag is nu, aan wie van de vertalers men zijn vertrouwen wil geven. Mijn keuze valt daarbij op Blyth. Ik doe dit niet alleen omdat deze auteur een geniaal kenner van het Chinees is geweest, maar ook, omdat zijn vertaling naar mijn oordeel het meest in overeenstemming is met de geest van Zen. Diegenen die de Mumon-kan serieus willen bestuderen, zou ik dan ook willen verwijzen naar het boek van Blyth, terwijl ik tevens kan aanbevelen: Heinrich Dumoulin S.J. "Wu-men-kuan, Der Pass ohne Tor", Sophia University Press, Tokyo 1953.

Serie Monumenta Nipponica Monographs, no 13.

De tien ossen-prenten, welke na de Mumon-kan volgen, geven symbolisch de fasen weer, om tot zelfrealisatie te komen.

Zij zijn van Taoistische oorsprong. In de twaalfde eeuw werden zij opnieuw bewerkt door de chinese Meester Kakuan. Veelbetekend is, dat de serie, welke hij samenstelde niet, zoals de oude, eindigde met de Leegte (prent. 8.) maar dat hij er twee bij plaatste: na het ervaren van de Leegte terug in de wereld.

Tenslotte zijn er in het boekje nog opgenomen 112 yogaregels, afkomstig uit Kashmir. Daaronder bevinden zich voorschriften, welke zeker voor toepassing in aanmerking komen.

Mr. L. Boer.

Zoekt u bepaalde buddhistische litteratuur, die mogelijk alleen nog antiquarisch verkrijgbaar is, of wilt u van een bepaald boek liever een tweedehands exemplaar, dan is de heer N.E. Nowack, Huissensestraat 150^{III} te Arnhem gaarne bereid deze zo mogelijk voor u op te sporen en aan te bieden tegen de geldende prijs verhoogd met portikosten. Ook bij eventuele aanvragen gaarne porto voor antwoord bijvoegen.

Wees toch onbekommerd -
Bladeren vallen immers ook
zonder tegenstribbelen af!

Issa (1763-1882)

ZEITEN DER STILLE

Östliche und westliche Wege zur Selbstverwirklichung.

De heer en mevrouw van Ogtrop zullen in het rustige Falshöft, direct aan de duitse Oostzeekust gelegen, ook dit jaar weer hun uitstekende ontspannings- en meditatiecursussen geven, nu onder het motto "Zeiten der Stille".

De cursussen worden gehouden van 14 - 20 oktober 1968

20 - 30 januari 1969

30 maart - 11 april

1969

27 mei - 7 juni 1969

Voor nadere informatie en/of opgave voor deelneming kunt u zich rechtstreeks - in het nederlands- wenden tot de heer Arnold van Ogtrop

Haus Vogelshoye

2341 F a l s h ö f t

West-Deutschland

永 單

Z E N K R I N G

Sinds de oprichting per 1.4.'68 is de kring eens per maand bijeen geweest. Gesprek en zen-meditatie vormen het programma. Geïnteresseerden kunnen zich wenden tot het correspondentie-adres: Snoeckgensheuvel 83, Amersfoort; tel. 03490-17494.

Lectuur voor een eerste oriëntering aanbevolen: .

D.T. Suzuki, „Inleiding Zen-Boeddhisme" uitgave N.Kluwer Deventer. A. Watts", Zen-Boeddhisme", Palladium-reeks, uitgave de Haan, Zeist-van Loghum Slaterus, Arnhem.

R.H. Blyth, "Zen and Zen Classics", deel I, uitgave The Hokuseido Press, Tokyo.

PERIODIEKEN

BUDDHISTISCHE MONATSBLÄTTER

Het tijdschrift Buddhistische Monatsblätter wordt uitgegeven door de Buddhistische Gesellschaft Hamburg e.V., Geschäftsstelle: Rehmkoppel 17, Hamburg-64.

Een jaarabonnement op de Buddhistische Monatsblätter bedraagt DM 18.-.

MITTEILUNGEN für Buddhisten in der Schweiz

Publikationsorgan des Informationsbüro für Buddhismus, Postfach 681, 8021 Zürich (die Schweiz). Editor: Fred Gadiant.

THE FRIENDLY WAY

Journal of the Buddhapadipa Temple
99 Christchurch Road, East Sheen, London, S.W.14 (England)

Editor: The Ven. Sobhana Dhammasudhi

THE WESTERN BUDDHIST

Journal of the Full Buddhist Tradition
Editor: Rev. Jack Austin, 100, Roundwood Way, Banstead, Surrey (England).

THE MIDDLE WAY

Journal of the Buddhist Society
58, Eccleston Square, S.W. 1, (England)
Editor: Christmas Humphreys

YĀNA - Zeitschrift für Buddhismus und religiöse Kultur auf buddhistischer Grundlage

Dit tijdschrift, dat reeds zijn 21ste jaargang beleeft, wordt uitgegeven door de Altbuddhistische Gemeinde e.V. te Utting am Ammersee.
De abonnementsprijs bedraagt DM 10.- per jaar.
Sekretariat der Altbuddhistischen Gemeinde, "Buddhistisches Haus Georg Grimm", 8919 Utting am Ammersee, (West Germany)

Gé NABRINK's

BOEKHANDEL EN ANTIQUARIAAT

(waarin is opgenomen : ORIENTAL BOOKSHOP, Den Haag)

KORTE KORSJESPOORTSTEEG 8 - AMSTERDAM-C.

TELEFOON 22 30 58

Z o j u i s t v e r s c h e n e n :

CATALOGUS **185**

bevattende ca. 1000 titels met de volgende rubricering :

- I : GENERAL & COMPARATIVE RELIGION**
- II : PREHISTORIC & PRIMITIVE RELIGIONS**
- III : RELIGIONS OF ANTIQUITY**
- IV : JUDAISM & ANCIENT ISRAEL**
- V : CHRISTIANITY**
- VI : MISSIOLOGY**
- VII : THE BIBLE & BIBLE TRANSLATIONS**
- VIII : ISLAM**
- IX : HINDUISM & YOGA**
- X : EAST ASIAN RELIGIONS**

WORDT OP AANVRAGE GRATIS TOEGEZONDEN !

